

Doma in po svetu

PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV

Muslimanske čete zasedle zahodni del Bejruta — Libanonska vojska propadla — Ali bodo marinci ostali v Libanonu?

BEJRUT, Libanon — V zadnjih dneh so močno oborožene muslimanske čete po srditih bojih zasedle večji del zahodnega Bejruta. Enote redne libanonske vojske jim ni niso bile kos in nekateri opazovalci trdijo, da je vojska dejansko razpadla. Libanonski vojaki, ki so muslimanci, namreč nočejo več streljati na pripadnike muslimanskih upornih skupin. Večina moštva libanonske vojske pa pripada prav muslimanski veri.

Ameriški vojaki, nastanjeni na bejrutskem letališču so sedaj odrezani od ostalih čet mednarodne mirovne enote ter od čet libanonske vojske. Kontrolirajo pa obalo v neposredni bližini njihovih položajev. Muslimanci so v zadnjih dneh ponovno streljali na položaje marincev, ki so odgovorili z ognjem. Prav tako so obstreljevale muslimanske položaje ameriške bojne ladje. Ranjen je bil en marinec.

Libanonska vlada je na robu propada. Predsednik Amin Džemajel bo najbrž kmalu prisiljen odstopiti, kdo naj bi bil njegov naslednik pa nihče ne ve. Muslimanci zahtevajo večjo vlogo v vladi, a kompromisnega predsedniškega kandidata, ki bi bil sprejemljiv tako muslimancem kot kristjanom, ni.

Podatki o številu žrtev so sicer zelo nezanesljivi. Po enem poročilu pa naj bi padlo v zadnjih dneh najmanj 230 oseb, večinoma civilistov, veliko več kot sto pa je ranjenih. Bolnišnice in ambulante so prenapolnjene z ranjenci. Ameriški novinar je poročal iz Bejruta danes zjutraj, da so sinoči padale težke granate skoraj na vsakem mestnem bloku v zahodnem delu mesta.

Kot kaže, je najnovejše vojskovanje v Bejrutu prisililo Reaganovo administracijo k ponovnemu pretehtanju ameriške politike do Libanona in predvsem do nadaljnje navzočnosti ameriških vojakov v tej državi. Včeraj je državni tajnik George P. Shultz dejal, da je vprašanje marincev v Libanonu odprto. Shultz, ki je na obisku v Braziliji, je rekel, da bodo ZDA ukrepale na podlagi bodočega razvoja dogodkov. Ako bi propadla libanonska vlada, bi seveda nastal nov položaj.

Predsednik Reagan je pa zopet branil svojo dosedanjo politiko do Libanona. V izjavi je rekel včeraj, da ameriško stališče do Libanona se ni nič spremenilo.

Astronavti na vesoljskem letalu Challenger imajo težave z napravami — Izgubljena dva umetna satelita — Danes sprehod v vesolju

HOUSTON, Tex. — Astronavti, ki so bili izstreljeni v vesolje na vesoljskem letalu oz. shuttleju Challengerju pretekli petek zjutraj, so naleteli na več zelo neprijetnih in tudi dragih težav. Niso v osebni nevarnosti, izgubljena pa sta bila dva umetna satelita, ki sta ju astronavti izstrelili iz Challengerja. En satelit je ameriški, last Western Union družbe, in je stal kar 100 milijonov dolarjev. Drugi satelit, prav tako komunikacijski, je bil indonezijski last in je baje stal 75 milijonov dolarjev. Strokovnjaki še niso ugotovili, zakaj sta se izstrelitvi ponesrečili, menijo pa, da krivda ni pri astronavtih.

Danes bo prišlo do prostega sprehoda v vesolje, ko bosta astronavta Bruce McCandless in Robert L. Stewart zapustila Challenger in se sprehajala po vesolju. Čeprav so to že storili prejšnji ameriški in tudi sovjetski vesoljci, bo to prvič, da ne bosta astronavta

povezana s Challengerjem z rešilno vrvico. Pri NASA trdijo, da kljub temu astronavta ne bosta v posebni nevarnosti in se ne bosta pod nobenim pogojem preveč oddaljila od Challengerja. Ako bi prišlo do okvare na pogonski napravi, ki jo bosta uporabljala sprehajalca, ju bodo lahko rešili trije kolegi, ki bodo ostala v Challengerju. Sprehod po vesolju bo seveda televizirano v neposrednem prenosu.

Predsednik Reagan včeraj praznoval svoj 73. rojstni dan — Obiskal je rojstno mesto Dixon, Ill. — V zelo dobrem zdravju

EUREKA, Ill. — Včeraj je predsednik Ronald Reagan praznoval svoj 73. rojstni dan. Skupaj z ženo Nancy je Reagan obiskal mesto Dixon, Ill., kjer je njegova družina nekoč živela. Hiša, v kateri je družina živela, je danes muzej. Reagan se je sicer rodil v mestecu Tampico, Ill, kakih 25 milj proč od Dixon, in tam živel prvih 8 let življenja, vse dokler se ni družina preselila v Dixon. Reagan pa smatra Dixon za njegovo rojstno mesto. Obiskal je tudi Eureka, Ill., kjer je Eureka College. Reagan je graduiral iz te višje šole.

Njegovi zdravniki pravijo, da je Reagan v izredno dobrem zdravju. Nima nobene bolezenske in izgleda mlajši od svojih 73 let. Zdravniki so presenečeni na primer, da je Reagan tako odlično okreval po atentatu pred tremi leti, v katerem je bil težko ranjen in skoraj umrl. Posebnih posledic od tega atentata Reagan ne trpi, ne telesnih in ne duševnih, soglašajo zdravniki.

Vladni in privatni ekonomisti vedno bolj zaskrbljeni radi primanjkljajev v zveznih proračunih — Rešitev pa menda ni

WASHINGTON, D. C. — Včeraj je Zvezna rezervna banka je v polletnem poročilu zveznemu kongresu izrazila svojo zaskrbljenost radi nadaljevanja zelo velikih primanjkljajev v zveznih proračunih, ki jih za naslednja leta predvideva Reaganova administracija.

Primanjkljaj v zveznem proračunu za fiskalno leto 1983 je znašal rekordne 195,4 milijarde dolarjev, za fiskalno leto 1984 pa naj bi bil okoli 180 milijard dolarjev.

Zaskrbljen je Martin Feldstein, načelnik sveta gospodarskih svetovalcev, ki pa ima težave z drugimi člani Reaganove administracije, predvsem zakladnim tajnikom Donaldom Reganom. Regan je pričal pred senatnim odborom za finance in celo dejal, da senatorji naj ne vzamejo v poštev ocene gospodarskega položaja ZDA in drugih stališč, ki jih je izrazil Feldstein. Blizu Feldsteina pa je tudi David Stockman, načelnik zveznega proračuna. Zakladni tajnik Regan pa je blizu predsedniku Reaganu, kar pomeni, po mnenju opazovalcev razmer v Beli hiši, da je Reganova ocena tudi predsednikova.

Strokovnjaki napovedujejo ponoven izbruh vulkana Mt. St. Helens

SEATTLE, Wash. — Vulkanologi in drugi strokovnjaki, ki opazujejo vulkan Mt. St. Helens, pravijo, da vsi znaki kažejo na skorajšen izbruh in sicer v naslednjih 24 urah. Razne merilne naprave, postavljene na in v okolici vulkana, pošiljajo podatke, po katerih sklepajo strokovnjaki, da je vulkan tik pred izbruhom. Na podlagi tega opozorila, so oblasti evakuirale več oseb, ki živijo ali delajo v bližini Mt. St. Helens. Strokovnjaki menijo, da bo izbruh močan — ako bo do njega sploh prišlo — ne pa tako močan, kot je bil pred 4 leti.

Iz Clevelanda in okolice

Volitve danes—

Danes so v Clevelandu in nekaterih drugih mestih posebne volitve. Volišča v našem mestu bodo odprta od 6.30 zjutraj do 7.30 zvečer. Če se bo vreme izboljšalo, svetujemo vam, da greste v volišča in glasujete o dveh predlogih, enega katerih je zelo važen za mesto. Gre za Predlog 1, ki dovoljuje povišitev davka na zaslužkih od 2 na 2,5 odstotka. Za predlog je župan Voinovich in več posameznikov in organizacij, proti pa je bivši župan Kucinich in prav tako mnogih drugih oseb in organizacij. Glasovali boste tudi o drugem predlogu, ki bi dovolil uporabo zveznega (sicer našega skupnega) denarja za gradnjo valjarne v mestu, v kateri naj bi našlo zaposlitev več kot 300 delavcev. Voinovich tudi ta predlog podpira, Kucinich pa je proti. Če le morete, udeležite se volitev!

Lep koncert—

Preteklo nedeljo je podala USS pihalna godba lep koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Udeležba je bila dobra.

Edmund Turk vas vabi—

Kot smo poročali pretekli petek na tem mestu, bo v petek slovesnostno zaprisego Edmunda Turka za mestnega sodnika. Vabljeni ste vsi ob 11. dopoldne v prostore clevelandskega mestnega sveta, E. 6 cesta in Lakeside Ave. Zapri-segi bo sledil sprejem. G. Turk pravi, da bi rad videl čimveč svojih prijateljev in znancev in sploh Slovencev. Pridite tudi vi!

Olimpijske igre nocoj—

Nocoj se bo začel na kanalu 5 neposredni prenos zimskih olimpijskih iger iz Sarajeva, Jug.

Rojstni dan—

Jutri, v sredo, bo praznovala svoj 88. rojstni dan ga. Julija Rijavec, ki stanuje pri svoji hčerki gdč. Pavli. Iskrene čestitke!

Novi grobovi

Herman Meglich

V soboto, 4. februarja, je umrl Herman Meglich, vdovec po pok. ženi Mollie, roj. Godic, oče Iris Bair, 2-krat stari oče, brat Edwarda, Helen Prawdzik, Alberta, Roberta in Jamesa, zaposlen pri Halls Motor Co., član ADZ št. 16 in delničar Slovenskega društvenega doma na Recher Ave. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Zak-Cosic, 28890 Chardon Rd., v četrtek, 9. februarja, v cerkev sv. Vida dopoldne ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, in jutri

(dalje na str. 4)

Poročni jubilej—

Danes praznujeta srebrno poroko, 25-letnico skupnega življenja, znana zakonca, g. Franc in ga. Ema Zupan, iz Madison, Ohio. Poročil ju je msgr. Matija Škerbec v cerkvi sv. Vida dne 7. februarja 1959. Iskrene čestitke in mnogo božjega varstva v bodoče!

Zahvaljuje se—

G. Frank Chemas se zahvaljuje vsem, ki so ga obiskali v bolnišnici, za podarjene rože, poslane mu karte in druga darila, vsem, ki so mu na kakršen koli način pomagali. Posebna zahvala župniku Jožetu Božnarju in č.g. Simčiču od Sv. Vida, ki sta ga obiskala v bolnici v času njegove bolezni. Bog plačaj!

V bolnišnici—

Ga. Bubnic, 19710 Mohawk Ave., se nahaja v Cleveland Clinic bolnišnici, kjer bo prestala zdravstveni pregled.

O letni seji—

Preteklo nedeljo popoldne se je v prizidku Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. vršila letna seja delničarjev tega največjega slovenskega doma v ZDA. Navzočih je bilo okoli 50 oseb, ki so ponovno izvolili sledeče člane direktorija: Edward Bradach, Charles Ipavec, Sophia Opeka, Julia Pirc, John Vatovec in Ann Marie Zak. Novi direktor je Don Mausser. Največje presenečenje za navzoče je bilo, ko je odklonila ponovno izvolitev dolgoletna in vestna tajnica SND Frances Tavčar. Letos obhaja SND 60. obletnico gradnje poslopja in 70. obletnico nakupa zemljišča, na katerem stoji SND.

Dva raznašalca iščemo—

Raznašalca iščemo za Kildeer, Cherokee, Arrowhead, Muskoka, Mohawk, Pawnee, Abby, Tyronne, Monterey in Shawnee ulice.

Raznašalca za Ameriško Domovino iščemo za ulice E. 173, 174, 175, 176, 177, 179, Grovewood, Brian, Nottingham, Creekview, Dillewood in Delavan. Ako se zanimate, pokličite našo pisarno na tel. 431-0628 ali pa se oglasite osebno.

VREME

Spremenljivo oblačno danes z verjetnostjo naletavanja snega, predvsem v dopoldanskem času. Najvišja temperatura okoli 17 F. Deloma sončno jutri z najvišjo temperaturo okoli 24 F. V četrtek zopet deloma sončno z najvišjo temperaturo okoli 32 F. Za petek napovedujejo pretežno sončno vreme z najvišjo temperaturo okoli 40 F.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Tuesdays and Fridays except first two weeks
in July and one week after Christmas

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece
Petkova izdaja; \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven
Združenih držav: \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for 3 months
Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 11

Tuesday, February 7, 1984

Sile odpora

I.

Kar se sedaj dogaja v Jugoslaviji na polju šolske reforme v smislu poenotenja celotnega izobraževalnega procesa na vsem ozemlju države, je za Slovence verjetno najbolj kritično nevaren poskus uničiti slovensko narodno dušo, v vsej dolgi zgodovini narodove borbe za obstanek in napredek. Ko človek tehta sedanjo situacijo, in načrt programskih jeder ocenjuje in primerja z vsemi strahotami, ki jih je komunizem do sedaj prizadejal slovenskemu narodu med revolucijo in po njej s pomorom deset in deset tisočev najboljših njegovih članov, mora ugotoviti, da je doslej mučil in pobijal telesa, novi napad pa je namenjen umoru slovenske narodne duše.

Ker komunistična oblast v Jugoslaviji, zaradi svetovnega javnega mnjenja, od katerega je odvisen sam obstoj režima, ne sme več ustrahovati ljudstev s pobijanjem teles, se je v Sloveniji odločila poslužiti se ideje unitarizma, da bi z njim umorila narodno dušo. Kako preroško odmevajo v ušesih starejše generacije svarilne besede škofa Rožmana, ki so jih slišali v ljubljanski stolnici: »Komunizem je največja nesreča za slovenski narod!« Morda mu tedaj marsikateri poslušalec ni čisto verjel, češ da pretirava. Danes mora na podlagi trdih dejstev korigirati svoj dvom in priznati: Škof je govoril čisto resnico.

Vsako živo bitje se nagonsko brani takega ali drugačnega umora. Kako bi se ga ne branil človek s svojim razumom in svobodno voljo? In tako prihajajo iz nesrečne domovine vesti, da se poraja v raznih plasteh naroda več ali manj oster odpor zoper uvedbo v Sloveniji učnih načrtov, predmetnikov, učbenikov enakih za vso državo s skupnim programskim jedrom jezikovno-umetniškega področja. Problem je neizmerno resen. Pesnik Janez Menart ugotavlja, da bi slovenski program moral po novem načrtu sprejeti le 15 slovenskih avtorjev v primeri s 150 enotami jugoslovenskih avtorjev. Številke so porazne.

Oglasile so se, hvalevredno, slovenske kulturne in družbene ustanove in odločno zavrile uvedbo programskih jeder v Sloveniji, med njimi na prvem mestu Slovenska akademija znanosti in umetnosti, a vse so na žalost v rokah partije, in zato niso svobodne glede ostrine protesta. Oglasil se je slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar, oglasila slovenska škofovska konferenca, oglasili so se duhovniški kandidati bogoslovne fakultete v Ljubljani. Glas iz teh krogov, ki niso v rokah partije, pomeni veselo oznanilo in vzbuja trdno upanje, da načrt narodnega unitarizma v slovenskih šolah ne bo dozorel v klen sad, kvečjemu v piškav zaprtek.

Ljubljanski nadškof je ob spominu na prvo slovensko gimnazijo v Jegličevem zavodu sv. Stanislava (ki jo je obiskoval on sam, kakor tudi ta pisec), v šentviški farni cerkvi razglasil odrešilno misel, rekoč: »Preko groba nam danes govorijo (namreč ob cerkvi pokopani profesorji škofovske gimnazije) in nam naročajo s Kristusovo besedo: Glejte, da se ne daste premočiti! Ohranite dediščino, ki ste jo prejeli od svojih očetov, ... ostanite zvesti Bogu in Cerkvi, ostanite zvesti sinovi slovenskega naroda, skrbite za njegovo kulturno dediščino, njegov jezik, njegovo pristno samobitnost, njegov razvoj in njegovo življenjsko moč, ohranite zdrave

(dalje na str. 4)

Mimogrede iz Milwaukeeja

MILWAUKEE, Wis. - Po dolgem januarju oz. prosincu, sledi kratki februar, in ker je letos prestopno leto, bomo jedli, pili, ljubili in se greli samo dva dni manj kot običajno. Nekaj pa le bomo prihranili.

Drugega februarja je bil velik praznik Svečnica. Če je bil na ta dan dež in naslednji dan na Blažovo lepo, veliko v jeseni vina ne bo. Na Valentinov praznik 14. februarja se nam že po malem ponuja pomlad, kajti Valentin ima že ključke od korenin, narava bo vzbrstela v novo življenje. V starem kraju je Sv. Anton patron vseh zaljubljenih, v Ameriki pa je Valentin, kateri blaži in pomirja hrepeneča, zaljubljena srca. Zaljubljeni si med seboj poklanjajo Valentinova srca, rože in druga darila.

Drugeče pa so vremenski pregovori bolj na kratko poudarjeni. Če bo ta mesec toplo, bo prišel mraz pozneje. Če svečana mačka na soncu lezi, v sušču spet rada na peč pribeži. Če je jazbec pred luknjo na soncu zdaj, gre za štiri tedne rad nazaj. Ako je pretoplo svečana, bo malega travna počivala brana; ako pa je mraz, se tedaj poti obraz. Kar svečana ozeleni, se rado posuši. Če sever konec svečana brije, nam dobre letine up zasije.

Prav na koncu tega meseca, 24. svečana, je god sv. Matije, in pregovor pravi: Matija led razbija, če ga ni, ga pa naredi. In še nekaj: Kadar Matija zmruže, še štirideset dni mraza obljubuje. Naj nam bo februar prizanesljiv s snegom in mrazom. Vsem, ki imajo ta mesec osebne praznike ali godove, vse najboljše želje in lep podrav!

France Prešeren, največji slovenski pesnik, je bil rojen 3. decembra 1800 v Vrbi, brezniški župniji na Gorenjskem.

Karmeličanke v Mengšu

FOWLER, Kans. - Vem, da se mnogim čudno zdi, da ničesar ne napišem o gradnji novega karmeličanskega samostana v Sori na Gorenjskem. Jaz imam iste težave, ker pač ne vem, kaj bi napisal. Sestram je bilo obljubljen, da bodo začele z zidavo lansko jesen. Pa ni šlo. Točnih razlogov ne vem. Zato sem pisal nadškofu dr. A. Šuštarju, ker škofija vodi vse karmeličanske zadeve, vključno našo denarno pomoč.

Takole mi nadškof pove:

»Kar zadeva gradnjo karmeličanskega samostana v Sori, bodite prepričani, da z naše strani naredimo vse, kar je mogoče. Še enkrat sem preveril vse datume in načrte ter obljube — zares je veliko težav. Tako kot sedaj izgleda, bi mogli začeti z gradnjo v aprilu letos. Nekdo, ki živi zunaj, si težko predstavlja, koliko potov, dokumentov in posredovanj je potrebnih, predno pridemo do cilja. Sestram v Kar-

Slovenski narod na dan 8. februarja proslavlja v Ljubljani svoj kulturni praznik. Tega dne se namreč spominjamo obletnice smrti našega genija doktorja Franceta Prešerna.

Njegova pesem se je porodila v času, ko še ni mogoče govoriti o pravi slovenski literaturi, saj je bilo pogumno Vodnikovo pisanje oblikovno in vsebinsko skromno in je lahko pomenilo le prvo, začetno stopnjo v slovenski književnosti. Zato je Prešernova pesem, ki je tako presenetljivo sledila Vodnikovi in zazvenela v čudoviti slovenski besedi, tem večjega pomena. S svojim enkratnim delom se je Prešeren in z njim ves naš narod takorekoč v trenutku dvignil iz molka prav v vrh evropske kulture.

Svoje ideje je izpovedoval v svojih pesmih. Spomnimo se samo njegove *Zdravice*; zahteva po bratstvu, enakosti in miru med narodi, svoj čas tolikanj preganjane od avstrijske cenzure.

V celoti ima Prešernova poezija take odlike, ki jih srečujemo le pri velikih pesnikih svetovnega slovesa, kot osebnost pa se lahko meri z največjimi romantičnimi pesniki. Prešeren je potemtakem pesniška osebnost, ki je spričo svojevrstnih pogojev zrasla v zaozostalnih razmerah majhnega naroda na stičišču treh evropskih kulturnih sfer v slovenskega pesniškega genija. Njegova pesem Slovincem ne pomeni le najvišjega pesniškega vrha, temveč tudi njegov politični in nacionalni program.

Največji slovenski pesnik dr. France Prešeren je še pred smrtjo 8. februarja 1849, poklical k sebi tri ugledne meščane in v pričo njih napravil oporoko, v kateri zapušča zlato uro in vse skromno premoženje otrokoma, ki ju je priznal za svoja. V teh okoliščinah je

ustvaril eno pretresljivih umetnin, pesem *Nezakonska mati*.

Slovenski pisatelj Levstik je to pesem imenoval za eno najlepših na svetu. Ne gre mi iz spomina, da so nekateri naši ljudje pred leti črtali to pesem že iz tiskanega sporeda, češ da je nedostojna in pohujšljiva. Lansko leto je bila ta pesem nastisnjena v A.D. v slovenskem jeziku, letos pa v prevodu ameriško-slovenskega pesnika Ivana Zormana v angleškem jeziku, tako, da jo lahko bere in sodi naša mlajša generacija:

The Unwed Mother

*Oh, that to me should have come,
Dear little one, beautiful one.
I, a youthful maid unwed —
Into a shameful motherhood led.*

*Father curses, beats me, too.
Mother's tears my misfortune rue;*

*My people blush and share my shame,
Others point fingers, scorn my name.*

*He, whom I loved with a trusting heart,
He, whose is the father's part,
Sped away, only God knows where,
Left us alone the shame to bear.*

*Oh, that to me you should have come,
Dear little one, beautiful one.
Should you or not have come to me,
Still do I love you tenderly.*

*Heaven its beauties seems to unfold,
When your tranquil eyes I behold;
When I look at your smiling face,
All is forgotten, woe and disgrace.*

Prešeren je bil naš tragičen duh, ki si je iz revnih nižin liberalizma dvignil na višine etične odgovornosti in brezpogojne pokorščine notranjemu ukazu. Na dan Prešernove smrti 8. februarja vsako leto v Cankarjevem domu v Ljubljani razdeljujejo in poklanjajo Prešernove nagrade slovenskim kulturnikom, ki so v preteklem letu ustvarili največje umetniške dosežke.

Pred časom je v Ljubljani gostoval svetovno znani ameriški dirigent in skladatelj Leonard Bernstein, v prepričanju, da bo muziciral z ljubljanskim filharmoničnem orkestrom. Zgodilo pa se je, da je vodil z velikim uspehom odlični bavarski simfonični orkester.

Srečanje z Bernsteinom, ki ga ljubljanska publika pozna iz njegovih televizijskih oddaj in prenosov, je bilo enkratno, praznično glasbeno doživetje. Koncert, ki je trajal tri ure, je bil za Ljubljano pravi dogodek. Bernstein je navdušil občinstvo, pohvalil pa je akustiko dvorane ter visoko glasbeno ravan ljubljanskega občinskega orkestra.

(dalje na str. 4)

melu v Mengšu je to sploh težko razumeti. Za vso vašo podporo, ki ste jo že dali karmeličankam in vsem slovenskim dobrotnikom v Ameriki se vam tudi v svojem imenu najlepše zahvaljujem. Želim vam vsem vsega božjega blagoslova.«

Tako nadškof in to je vse, kar jaz vem. Upajmo in molimo, da bo tako tudi res. Seveda vsak dar je še vedno dobrodošel, saj, ko se bo zidava začela, bodo res rabile denarno pomoč.

V zadnjih mesecih sem prejel sledeče darove:

N.N., Cleveland, O., \$50

N.N., Cleveland, O., \$100

Slovenska ženska zveza v Ameriki, \$60

N.N., Kansas, \$40

N.N., Kalifornija, \$400

N.N., Pennsilvanija, \$200

Prisrčna zahvala vsem!

Rev. John Lavrih

P.O. Box 38

Fowler, Kans. 67844

Gospa Franja Golob Stare – umrla

BUENOS AIRES, Ar. - V dobi množičnih dogajanj in prehitvevajočih se sosledji v življenjskem ritmu posameznika in človeške družbe se kaj rado dogaja, da mnoga minula doživetja – najsi bodo osebna ali vezana na ljudi – ostajajo nekaž odmaknjena spominu pod gromadenjem nenehnih porajanj novega. Kadar gre za narodove vrednote, je stvar skupnosti, da jih ohranja spominu in budi v zavest mlademu rodu, sicer tone v pozabo, kar daje narodu veljavo pred svetom ter je v ponos sočasnemu in bodočim pokolenjem. Zato obhajamo obletnice, prirejamo proslave, postavljamo spomenike. Včasih pa nas mora zdramiti kaj pretresljivega. Smrt, na primer. Kot tokrat.

Starejši še pomnijo, a kdo mladih ve, da je slovenska mati rodila narodu pevko svetovne izmere, doslej nedoseženo v njenem svojstvu!

Franja Golobova. Enkratni pojav v pevsko-glasbenem svetu.

Njena umetniška rast, dozorevanje in vzpon do dosežene ga viška, so prežeti s trdim delom, z vztrajno zdržljivostjo skozi premnoge težave in zapreke. A skozi se kot rdeča nit vije nepremagljiva ljubezen do pevskega izražanja svojih čutenj z od Boga podeljenim darom toplo zvonečega, edinstvenega glasu v širokem intertacijskem zajemu in v do danes neponovljenem obsegu.

Od staršev iz Kamniškega okraja, je bila ga. Franja rojena – sedma od desetih otrok – na Tolminskem v Podmelnju, kjer je bil oče nameščeni kot železničar. A že 1918 se je

Franja Golob Stare
(Ob odhodu iz domovine)

po italijanski zasedbi teh krajev družina preselila v Jugoslavijo in se 1920 stalno naselila v Ljubljani. Po dokončani osnovni šoli pri usmiljenkah v Grobljah pri Domžalah, je gospa Franja absolvirala meščansko šolo v Ljubljani in istotam 1918 maturirala na učiteljskišči.

Ena značilnih lastnosti te družine je bilo prav nagnjenje k petju. Naša prelepa pesem:

*Slovenska mati me je rodila,
na svojih prsih me dojila,
slovenske pesmi spevala,
ko me dete je zazibala –*

se zdi kot prirejena za Golobove otroke. Mali Franji je že v zibelki dramila slovenska pesem njen kasnejši umetniški poklic. Prvi zbor, v katerem je prepevala od najmlajših let, je bil naravno dani domači »zbor« Golobovih, zbran v spokojnih večerih v harmonični skladnosti medsebojnega

razumevanja.

A izredne vrline glasovnih možnosti ge. Franje je prvi poznal njen učitelj petja na učiteljskišči skladatelj prof. Emil Adamič. Nagovoril jo je, da se je sprva vpisala v Glasbeni matici na solopevski oddelek ge. Föderbergove, a že naslednje leto 1927 je bila sprejeta v drugi letnik državnega konservatorija. Tu je bila zadnji dve leti učenka Mateja Hubada.

Leta 1932 je debitirala v Ljubljanski operi in že naslednjo sezono postala njen redni član. Zaradi svojskega značaja glasu, je že zgodaj začela dobivati ponudbe za nastopanje na koncertih in v oratorijih.

Kasneje, že tudi zunaj domovine znana in priznana operna in koncertna pevka, se je od leta 1937 do 1940 izpopolnjevala kot štipendistka v Rimu pri Mariji Labia in mastru Pesci. Tedaj je podpisala z impresarijem čikaške opere pogodbo za nastope v naslednji sezoni v Chicagu, kar je mnogokrat predstopnja za newyorško Metropolitan opero. Te možnosti je preprečil junijski vstop Italije v vojno in onemogočil potovanje v ZDA.

Tedaj se je vrnila v Jugoslavijo in bila v sezoni 1940/41 angažirana na beograjski državni operi, zatem zopet na ljubljanski do julija 1945, ko se je izselila v tujino.

Njen repertoar je bil zelo obsežen, tako operni kot oratorijski in koncertni (pesmi, arije). V domovini je npr. pela v naslednjih operah:

Rimski Korsakov: Sneguročka (Lel, Pomladna vila); Blodek: V vodnjaku (Veruna); Flotov: Marta (Nancy); Rossini: Viljem Tell (Hedviga); Gotovac: Morana (Govedarka); Čajkovski: Pikova dama (Pavlina, Dafnis); Evgenij Onjegin (Olga, Filipjevna); Smetana: Prodana nevesta (Agnes, Ljudmila); Borodin: Knez Igor (Končakovna); Konjović: Koštana (Ciganka); Dvořak: Rusalka (Ježi baba, Vila); Musorgski: Hovanščina (Marfa).

Dalje: Verdi: Trubadur (Azučena); Ples v maskah (Ulrika); Aida (Amneris); Rigoleto (Magdalena); Puccini: Madame Butterfly (Suzuki); Sestra Angelica (grofica); D'Albert: Mrtve oči (Marija iz Magdale); Nižava (Dekla); Respighi: Plamen (Evdoksija); Donizetti: Linda di Chamounix (Pierotto); Gounod: Faust (Marta).

In še: Offenbach: Hofmanove pripovedke (Niklaus); Humperdink: Janko in Metka (Janko); Kienzl: Evangeljnik (Magdalena); Giordano: André Chenier (Madeleine); Janaček: Jenůfa (Burjevka); Mascagni: Prijatelj Fritz (Beppo); Wagner: Parsifal (Paž, Angel, Vila); Karel: Botra

smrt (Botra smrt); Ricci: Krišpin in njegova botra (Botra); Glück: Orfej in Evridika (Orfej); Bizet: Carmen (Carmen).

Od oratorijev velja omeniti: J.S. Bach: Božični oratorij; Beethoven: Misa Solemnis; Dvořak: Stabat Mater, Te Deum; Handel: Mesija; Mozart: Requiem; Pergolesi: Stabat Mater; H. Sattner: Soči, Oljki; Matija Tomc: Križev pot; Verdi: Requiem.

Z Ljubljansko opero je gostovala v Trstu, na Reki, v Splitu, Šibeniku in Dubrovniku. Nastopala je tudi v Italiji na mednarodnem festivalu v Firencah, nato v Rimu na najvišjem glasbenem zavodu Santa Cecilia, na Dunaju pa je bila na mednarodni pevski tekmi odlikovana s srebrno medaljo. Po letu 1945 je koncertirala zopet v Rimu v Associazione Artistica Internazionale, ki predstavlja njen vrhunski koncertni dosežek, ter na Fondazione Ernesta Besso. Pogosto je tudi pela na rimskem radiu.

Iz Evrope se je odselila v Argentino in se naselila v Buenos Airesu. Po mnogih začetnih težavah, kakršne so običajne v umetniških krogih, je uspela prodreti tudi v buenosaireški izredno zahtevni glasbeni svet kljub svoji nevsiljivi naravi. Nastopala je v slavnem opernem gledališču Colón ter po drugih teatrah in raznih koncertnih dvoranah z mednarodno slavimi dirigenti-gosti iz Amerike, Evrope in Kanade. Med drugimi: Igor Markevitch, Jean Martinon, Albert Wolf, Günther Ramin, Fritz Lehman, Felix Prohaska, Manuel Rosenthal, Heinz Ungar, Victor Tevah, Lamberto Baldi ter z v Argentini živječimi: Bruno Mari, D. Marafioti, Robert Kinsky, Ferruccio Calusio, C.F. Cillario, Olgerts Bistvenis, G. Graetzer, Erwin Leuchter, Mariano Drago (Slovenec Drago Šijanec).

V Argentini je v koncertne programe vključila tudi slovenske skladatelje, med drugimi Tomca, Škerjanca, Pavčiča, Adamiča, in povečala svoj evropski repertoar še z drugimi komponisti: Vivaldi, Schumann, De Falla, Osterc, Štrifof, Debussy idr. Domala vsakemu koncertu, ne oziraje se na spored, je ga. Franja dodala kako izvirno slovensko pesem (Kot ptičica sem pevala...) in povsod v tujini s ponosom poudarjala svojo slovensko narodnost.

Že od njenih prvih, še šolskih nastopov, pa vse do zadnjega (Handlov Mesija), je brez izjeme žela povsod najvišje pohvale in odlične ocene kot nedosegljiva altistka v njej samolastni barvitosti, superlativno interpretativna od basovskih nižin pa vse do sopranskih višin v razmahu treh oktav. Kritike o njenih nastopih so prispevali eminentni muzikologi v pomembnih glasbenih občilih.

Dne 13. januarja 1984 je ta velika slovenska žena nenadoma umrla kot soproga odvetnika g. Miloša Stareta, katere-

mu je bila zgledna življenjska družica.

Franja Golobova je del bogastva naših narodnih vrednot. Dolžni smo ji hvaležen spomin in skrb, da njen umetniški opus ne zatone med izgubljenе slovenske zaklade.

(Podrobnejše podatke o njenem življenjepisu je objavil Zbornik Svobodne Slovenije, 1966)

Danica K. Petriček

Operirani že pred rojstvom

V zadnjem času se je medicina toliko razvila, da so celo posegi o katerih so pred leti samo sanjarili, že resničnost. Med zanimivejšimi operativnimi posegi so vsekakor operacije na še nerojenih otrokih. Najbolj razširjene in izpopolnjene so operacije urinarnega trakta.

S sodobnimi načini preiskovanja zarodkov z ultra zvokom je mogoče dovolj zgodaj odkriti resnejše okvare sečnišnih poti, zaradi katerih se otrok lahko rodi z nepopravljivimi napakami. S pravočasnim posegom, se pravi v sami maternici, je edino mogoče napako odpraviti in omogočiti normalen razvoj otroka.

Ker doslej niso opravljali operacij otrok v materinem telesu, se je dogajalo, da so otroci že pred rojstvom zboleli za hudimi levičnimi boleznimi in tudi prezgodaj umirali zaradi njih. Ultrazvočni sonarji kot preiskovalne naprave so utrlji poti predporodni kirurgiji. Tako se je sodobna diagnostika lepo ujela z najsodobnejšimi načini zdravljenja. In danes kirurgi odpirajo na zarodkih zaprte sečne poti, odpravljajo škodljivo nabiranje tekočine v zarodku in še nekatere druge zahtevne operacije.

Objektivnost je rezultat ponostavitve gledanja na predmet.

J. Mlakar

Ko je v 76. letu starosti dopolnila svoje zemsko bivanje, je po božji volji prenehalo biti blago srce moji dobri, ljubljeni ženi, sestrični, naši teti in svakinji, gospej

Franji Golob Stare

OPERNI IN KONCERTNI PEVKI

Ljubi Bog naj ji v večnem trajanju daje uživati sadove njenega nesebičnega razkošnega razdajanja svojih urojenih talentov, katere je izoblikovala z odpo vedmi, žrtvami in ljubeznijo v kristalno čisto umetnost pevske ustvarjalnosti, kakršna osrečuje in plemeniti človeška srca.

Vsem, ki ste jo imeli radi in ji bili kdaj dobri, jo prišli ob njenem odhodu kropit, jo počastili s cvetjem in molili za njen dušni blagor, vsem pogrebnim svatom, ki ste jo spremili in s pesmijo položili h končnemu zemskemu počitku na buenosaireškem pokopališču Chacarita – iskrena hvala! Izredna skrb zdravnika dr. Alojzija Berceta nam bo ostala v hvaležnem spominu. Naša hvaležnost velja dr. Alojziju Starcu za molitve in tolažilne besede ob krsti ter za pogrebni obred s sveto mašo. Lepa hvala dr. Juliju Savelliju, Marjanu Lobodi in gdč. Bernardi Finkovi za občutene besede slovesa ob odprtem grobu.

Žalujejo:

Miloš Stare, mož;

arhidiakon Melhior Golob, bratranec;

Janez, Marjan in France Golob, nečaki z družinami;

Rezka Stare vd. Poljanec, svakinja z družino;

Pavle Jeretina, svak z družino.

Cleveland, Buenos Aires, Ljubljana 7. februarja 1984.

Rojakil Priporočajte
Ameriško Domovino
svojim slovenskim
prijateljem in znancem!

Anton M. Lavriša

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax - Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Mimogrede iz Milwaukeeja

(nadaljevanje z 2. str.)

stva do lepe in prave umetnosti.

Naš dosedaj najuspešnejši sokolski telovadec Leon Štrukelj je pred kratkim v Mariboru slavil 85. rojstni dan. Že več kot petdeset let je minilo, ko je kot prvi Slovenec in jugoslovanski telovadec, član ljubljanskega Sokola, pod vodstvom dr. Murnika, osvojil v Parizu zlato olimpijsko kolajno na krogih, bradlji in na konju z ročajem. Z velikimi uspehi je nastopal v Amsterdamu in Berlinu in na drugih svetovnih telovadnih prvenstvih in na njih osvajal kolajne, kot pred njim še nobeden jugoslovanski telovadec in športnik. Na kratko, pridobil si je tri zlate, srebrno in dve bronasti kolajni.

Slavljenec Leon Štrukelj je svojo telovadno kariero začel v rodnem Novem mestu, nadaljeval pri Ljubljanskem Sokolu Matica in končal v Mariboru, kjer je danes upokojen sodnik.

V predvojnem času so poleg Štruklja bili znani še drugi sokolski telovadci, med njimi Primožič, Derganc, Gregorka in še drugi. Pri Orlu pa so bili znani telovadci Varšek, Kermavner, Hvale in še nekateri drugi.

Po drugi svetovni vojni pa je bil telovadni as Miro Cerar, ki si je na konju z ročaji prisvojil zlato kolajno v Tokiu leta 1964 in v Mehiku leta 1968. Nato pa je v Sloveniji in drugih krajih Jugoslavije zavlada telovadna tišina, ki vlada še danes. (Naj pa dodam, da je eden najboljših ameriških telovadcev mladi Peter Vidmar, ki bo član ameriške ekipe na poletnih olimpijskih igrah v Los Angelesu. Kot kaže, ima celo možnost za kolajno, čeprav bo konkurenca izredno huda. Op. ur.)

Predsednik predstavniškega

doma zveznega kongresa Tip O'Neill je pred nekaj meseci v časopisu *USA Today* izjavil, da je prepričan, da sedanji predsednik Ronald Reagan ne bo ponovni kandidat za predsednika. Reagan da je star 73 let, je bil že izvoljen za predsednika ene najmočnejših držav na svetu, in je kot predsednik dosegel nekaj močnih uspehov. Zato je čas, da gre v pokoj. O'Neill je dejal tudi, da pri letošnjih volitvah Reagan nima niti malo možnosti, da bi zmagal, ker ima v talentiranih demokratičnih predsedniških kandidatih take nasprotnike, ki bi ga pri volilnih borbah in debatah previhrali in prisilili, da se umakne.

Toda 71-letni O'Neill se je že večkrat uštel, tako tudi to pot. Dne 29. januarja je predsednik Reagan izjavil, da je res ponovni predsedniški kandidat. Jaz in nešteto drugih rojakov in rojakinj želimo Reaganu zdravja, sreče in trdne in odločne zmage pri predsedniških volitvah novembra letos.

A.G.

Velik temni oblak v Levu

Večina snovi, iz katere je vesolje, je temna in za astronome nevidna. Njeno prisotnost lahko ugotavljajo le po gravitacijskih učinkih, ki jo ima na vidna telesa in opazovane pojave. Dobro dokumentirani podatki govore, da je v nekaterih galaktičnih jatah kar 90% vesoljske snovi nevidne, prav tako pa je bistven del snovi neviden tudi v posamičnih galaksijah, kot je, denimo, naša Rimska cesta.

Najnovejši dokaz o tem je prispeval astronom S. E. Schneider, ki je s pomočjo kolegov odkril oblak temne snovi v ozvezdju Leva. V njem niti ene samcate vidne zvezde. Novo odkriti temni oblak ponuja izjemno možnost, da as-

Sile odpora

(nadaljevanje z 2. str.)

njegove najgloblje narodne korenine vernosti, poštenosti, medsebojne povezanosti, jezika in kulture.«

Sklepne besede metropolitovega govora v farni cerkvi v Št. Vidu - Ljubljana (v zavodsko lepo, veliko bivšo kapelo ni mogel, ker je ni več...) se glasijo: »V prizadevanju za ohranitev in utrditev samobitnosti slovenskega naroda, jezika in kulture smo povezani z vsemi rojaki doma in po svetu, tudi če na vero gledajo drugače, a ljubijo svoj narod, slovenski jezik in kulturo...«

Te besede so — čeravno ne govorijo o unitarističnih programskih jedrih — najbolj dosledna obsodba in zavrnitev prisilnega uvajanja jezikovnega in kulturnega jugoslovanstva v slovenske šole. Z izrecnim poudarkom: »ostanite zvesti Bogu in Cerkvi« nadškof tudi implicite odklanja in obsoja tisto nalogo vzgojno-izobraževalnega procesa, ki jo programska jedra označujejo kot razvijanje marksističnega pogleda na svet. V tem oziru metropolitovo izjavo pojasnjuje in dopolnjuje izjava teološke fakultete, ki med drugim ugotavlja: »Menimo, da je to (sc. razvijanje marksističnega pogleda na svet) v nasprotju z osnovnimi človeškimi pravicami in določili naše ustave, ki zagotavlja svobodo verskega in nazorskega prepričanja vsem občanom... Zato odločno protestiramo proti taki formulaciji nalog vzgojno-izobraževalnega dela.

(Konec prihodnjic)

L. P.

AMERIKA

Kipeča in glasna,
nestalna, nejasna;
kot demon drveča,
k uspehom hlepeča;
zdaj mehka,
brezstrastna,
zdaj trda, oblastna;
tu zdrava, petična,
v željah nesebična,
tam bedna in bolna,
brezsrčnosti polna.
Zdaj kolne, žaluje,
v obupu vzdihuje;
zdaj vseupajoča,
o zmagah pojoča
do zvezd se raduje.

Ivan Zorman

(Iz *Novega Sveta*, 1938)

tronomi raziščejo to vprašanje, saj doslej na tako »čist« temni oblak snovi še niso naleteli.

Običajno je v galaksijah tako, da so vidne zvezde prevladujoče v notranjih delih. Izračuni pa kažejo, da se masa na obrobju galaksij ne zmanjšuje, kar pomeni, da je tudi v predelih, kjer zvezd ni videti, dovolj snovi. Razmerje med vidno snovjo in maso galaksije je takšno, da je astronomi že kmalu napeljalo k razmišljanju, da obstojajo čudna nebesna telesa, katerih ne poznamo. Tako so se rodile črne luknje, najprej teoretično, potem pa so jih tudi posredno ugotovili. Astronomi tudi razmišljajo o zvezdah z malo mase.

Novo odkriti temni oblak v ozvezdju Leva je prvo takšno odkritje, saj temna snov ni povezana s skupinami galaksij v tem ozvezdju in ne vsebuje skoraj nič drugega kot nevtralni vodik. Opazovanja s največjim teleskopom na svetu Arecibo v Portoriku so pokazala, da se oblak giblje v smeri proč od nas. Meritve pa kažejo, da je njegova skupna masa približno enaka 30 milijardam mas našega Sonca. Ta temni oblak, ki drvi skozi prostranstva vesolja, je torej poseben kosček vesolja, v katerem se je na zaenkrat nepoznan način preprečila tvorba zvezd.

Novo odkritje je zelo zanimivo tudi s kozmološkega stališča. Astronomi so namreč izračunali, da sedanja poznana skupna masa vesolja ne dosega tiste kritične meje, ki določa končnost vesolja. Za zdaj je ugotovljene snovi premalo in tako se strokovnjakom za nastanek in razvoj vesolja kaže podoba vedno bolj razširjajočega se in ohlajajočega se vesolja. Večja skupna masa pa bi pomenila, da se bo vesolje na določeni stopnji sedanjega raztezanja začelo ponovno krčiti. Vesolje bi po tem modelu utripalo v neznansko dolgih časovnih utripih.

Novo odkriti črni oblak s svojo maso nakazuje možnost, da je celotne snovi v vesolju več, kot so doslej računali. Če je tako, potem je vesolje nekaj končnega.

(Vir: *Nature*)

Novi grobovi

(nadaljevanje s 1. str.)

popoldne od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9.

Jeanne Svete

V soboto, 4. februarja, je v Slovenskem domu za ostarele umrla Jeanne M. Svete, teta, prateta in svakinja. Pogreb bo iz Zak-Cosic pogrebnega zavoda, 28890 Chardon Rd., danes, v torek, v cerkev sv. Vida dopoldne ob 10. in od tam na Kalvarijo. Darove v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Jennie Bartol

V torek, 31. januarja, zvečer je v Marymount bolnišnici umrla 84 let stara Jennie Bartol, rojena Kocjančič v Trstu, od koder je prišla sem pred 65 let. Družina Bartol je bivala v Nevburgu pred 50 leti, zadnjih 15 let pa živi v Valley View, Ohio. Pokojna je bivala pri hčeri Juliji Mezgec. Bila je vdova po pokojnemu soprogu Josephu, ki je umrl 1. 1962. Bila je članica Progresivnih Slovenk Amerike, društva Na Jutrovem št. 147 SNPJ ter ustanovna članica Kluba slovenskih upokojencev v Nevburgu. Pogreb je bil iz pogrebne zavoda Ferfolia v petek, 3. februarja, zjutraj, v cerkev sv. Lovrenca in od tam na Kalvarijo.

Svet postaja topla greda

Ob bistveno nespremenjenih razmerah se bo poprečna temperatura na našem planetu v pol stoletja dvignila za 4 stopinje, do leta 2100 pa naj bi že dosegla dvig za polnih 8 do 9 stopinj. Takšna je ugotovitev strokovnjakov, ki že vrsto let proučujejo vpliv ogljikovega dvokisa na zemeljsko podnebje. Ob izgorevanju fosilnih in drugih goriv se količina ogljikovega dvokisa v ozračju povečuje. Kot so izračunali, bo do leta 2060 že dvakrat večja, kot je bila pred začetkom industrijskega razmaha. Prav večje količine tega plina v ozračju pa so poglaviti razlog za dvig temperature.

In kaj potem? Saj gre le za nekaj stopinj, bo morda kdo dejal. Toda stvar ni tako preprosta. Strokovnjaki pravijo, da bi povečanje temperature pripeljalo do resnih sprememb in za človeka ter velik del živih bitij škodljivih posledic. Ne morejo se sicer poenotiti, ali bo prišlo do zaledenitve ali do strahotne vročine in opuščavanja zemlje, vsekakor pa se bo že v prvem stoletju prihodnjega tisočletja začela »katastrofa«.

To so seveda glasovi najbolj črnogledih, medtem ko bolj umirjeni strokovnjaki pravijo, da ne bo prišlo do tragičnih sprememb tako zgodaj. Kljub optimizmu pa tudi ta del strokovnjakov pravi, da bi morali temeljito okrniti porabo premoga in drugih fosilnih goriv, kar pa je skoraj nemogoče.

In tako ostane le upanje, da bodo nove raziskave, ki zdaj tečejo, pokazale, da so se eni in drugi motili in da Zemlja ne bo postala topla greda.

Rojakil Oglašujte v Ameriški Domovini!

MALI OGLASI

FOR RENT

2 rooms and bath. Private entrance. Completely furnished. E. 71 St. Call 391-5718.

(x)

House For Sale

Euclid brick, off Chardon Rd. A-1 condition. Priced to sell. Call 235-2931.

(3-11)

FOR RENT

5 rooms down. St. Vitus area. Rug & stove incl. \$150 plus security. 431-9482.

(9-12)

Apts. for Rent

368 E. 149 St. off Lake Shore. 5 rooms each. Call bet. 12 and 3 p.m. 731-8814.

(10-13)

Apt. for Rent

1 & 2 bdrm. apt. Lakeshore & E. 185th. Adults. No pets. 398-9579. Also want custodian couple.

(10-13)

EUCLID BY OWNER

Open Sun. 2 to 4

1730 Glenridge Rd.

4 bdrms. 2 1/2 baths. Custom home. Full basement. 2 1/2 car garage. Ideal for lge. family. Mid 80's. 486-6941.

(10-13)

Maple Heights Poultry and Catering

17330 Broadway

Maple Heights

Naznanjamo, da bomo odslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svatbe, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za provorstvo postrežbo prevzamemo popolno odgovornost. Na razpologo vseh vrst perutnina. Se priporočamo:

ANDY HOCEVAR IN SINOVI

Tel: v trgovino MO 3-7733—na domu MO 2-2912

Kanadska Domovina

Iz slovenskega Toronta

UPANJE V SKLADU Z REALNOSTJO

V človeku je poželjenje po novem, ker mu to novo prinaša upanje. Na novem avtomobilu je upanje, da bo lastnika varno vozil, ga pripeljal v nove kraje in se bo lastnik z njim postavil. Nov dom prinaša upanje, da bo življenje v njem lepše in udobnejše. Zato nastaja geslo: proč s starim, novo vse bodi zdaj! Novo je torej znanilec upanja in brez upanja ni življenja.

Ni še dolgo, ko smo na silvestrovo klicali dobrodošlico novemu letu. Novo leto in z njim novi upi! Pri tem pa smo pozabljali, da smo isto delali pred letom dni. Pozabljali smo na vsa razočaranja, ko se v preteklem letu niso izpolnili naši upi. Pozabljali smo, da bo teh novih 12 mesecev kar naenkrat minulo in bo novo leto postarano odšlo v večnost. Pozabljali smo, kako krut more biti čas z nami. Pozabljali smo, da potrebujemo takega upanja, ki ostaja upoln tudi sredi razočaranja in sredi neizpolnjenih pričakovanj.

Težava je v tem, ker je večina upanj tako tesno povezanih s prazno nečimurnostjo, ko upamo na stvari, da bi se z njimi ponašali, ko stavimo upanje v malovredne užitke in na kratkotrajne ugodnosti, kakor svetuje Helen Gurley Brown, naj ljudje upajo, da bi imeli vsega: denarja, spolnosti, moči.

Upanje je lahko vir miru ali pa vir nemira. Nekdo mogoče upa na nekaj, kar je v nasprotju s tistim, v kar upa družba ali Stvarnik. Velik problem upanja je torej v tem, da naše upanje postavimo v isto vrsto, kot je upanje Njega, ki ureja svet. Prosti vsake nečimurnosti, bomo zmožni usmeriti naše upanje, da bo odgovarjalo res našim najglobljim potrebam.

»Jaz pravim svoji duši 'molči' in čakaj, ne da bi na kaj upala,« piše T. S. Elliot, in nadaljuje: »kajti možno je, da staviš svoje upanje na napačno stvar.« Vedno smo v nevarnosti, da upamo nekaj, kar ni dobro. To pa povzroča nemir. Če je naše upanje pravo upanje, to je, da je v skladu s tem, kar Stvarnik upa za nas, potem doživljamo notranji mir. Elliot pravi: »Doživljam mir, kadar moja duša molči.«

Krščansko upanje ima svoje korenine v miroljubni duši; tako upanje ni usmerjeno na določene potrebe in dobrine, ampak na dobro, ki izvira iz človekove predaje Stvarniku, da On razpolaga s svojo stvarjo. Ni torej pametno usmerjati svojih upov na stvari, ki mislimo, da jih potrebujemo in na dejanja, ki bi jih radi uresničili, ampak na Stvarnika, ki iz naših dobrih prizadevanj napravi nekaj dobrega, česar mi

niti predvidevati ne moremo. Oče v nebesih namreč ve, česa potrebujemo. . .

Živeti krščansko življenje, je upanje brez konca.

Živeti sebično in materialistično življenje, je konec brez upanja.

Kako bi sredi sedanjih razburljivih in strašljivih dogodkov mogli kaj dobrega upati v novem letu? Le v upanju na Njega, ki drži v rokah usodo sveta, moremo v miru preživeti vsak dan novega leta. On ima namreč v zalogi stvari, ki daleč presegajo našo domišljijo. Mogoče mi ne bomo niti priče vseh naših uresničenih upov, a imejmo vero v uresničenje. Upanje samo itak ne more živeti, vedno ga spremljata vera in ljubezen. (Po dr. D. De Marco pripravil

P.M.)

Finančna poročila

V prvem mesecu leta se izdelujejo zaključki računov preteklega leta, da se pokaže finančna uspešnost ali neuspešnost ene letne dobe. Tako tudi obe slovenski župniji v Torontu v tem mesecu povesta svojim udom, kako v finančnem oziru stoji slovenska skupnost, ki jo župniji obsegata in predstavljata. Te številke govore ne samo, kako premožne ude imata obe župniji, ampak tudi s kakšno zavestjo ti člani pripadajo župnijam. Davek župnijam je namreč neizterljiv, je prostovoljno darovanje in je končno tudi izraz vernosti. Dohodki župnije so torej vsota darežljivosti faranov.

Pri Mariji Pomagaj so lani znesli dohodki \$137.286.19. Ta številka pove, da je župnija v tem oziru trdna in da ni nobenih znakov njene šibkosti. V njej se zrcali odločnost vernikov, ohranjati jo! Viri dohodkov so bili: redne in izredne nabirke, maše, krsti, poroke in pogrebi, prireditve v dvorani in drugi darovi. Izdatkov pa je župnija imela \$138.798.20.

Pri Brezmadežni s čudodelno svetinjo je finančna slika podobna. Vsi viri dohodkov so prinesli \$159.130.77, kar je za \$21.844.58 več, kot pri Mariji Pomagaj. Viri so isti oz. enaki. Izdatkov pa so imeli \$158.103.00, kar je samo za dobrih 19 tisoč dolarjev več kot pri Mariji Pomagaj.

Tako je v letu 1983 slov. darežljivost in verska zavest v velikem Torontu dala cerkveni skupnosti \$296.417.96. Poleg tega pa so mnogi prispevali še v drugih cerkvah in na druge načine, kar ni obseženo v nobeni statistiki. Če sedaj tej veliki številki prištejemo še \$17.057.91, kar je Baragov Misijonski Krožek v zadnjem letu poslal slovenskim misijonarjem, in \$10.009.00, kar je

Iz lovske torbe

25-letnica S.T.Z.

V soboto, 21. januarja, se je vršil v Slovenskem domu petindvajseti tradicionalni »Moose« banket. Dvorana je bila polno zasedena in lepo, svečano okrašena. Goste je sprejemala gđ. Francka Žejn, kraljica Karavan 1983, v slovenski narodni noši.

V mali dvorani smo lahko občudovali razstavo trofej, katere so uplenili lovci STZ v teku svojega obstoja. Videli smo moosove in jelenje glave s krasnim rogovjem, vse vrste rogovja po stenah, divje ovne, slovenske srnjake, divje prašiče, in še in še.

V dvorani je bil napet bengalski tiger, trofeja F. Grmeka iz Bangladeša. Zelo lepe, simetrične roge, je razstavil Dore Šinkovec, ki je ustrelil lansko leto moosa-bika.

Izredno veliko kože lanskega črnega medveda, ki je tehtal čez 600 funtov, je razstavil F. Grmek, doprsno glavo medveda pa Jože Muhič.

Žejnova in Mavčeva mladina pa je razstavila po stenah lepe fotografije s primernimi napisi iz delovanja STZ, tako, da so imeli obiskovalci lep vpogled v društveno življenje tekom let.

Kuharica je že petindvajsetič ga. Minka Hace, ki se je učila kuhati še doma, v gradu grofa Windischgrätzta.

Goste je pozdravil Frank Grmek, ki je doslej še vsako leto organiziral banket, v angleščini in slovenščini. Povedal je, če hočemo, da društvo deluje, je potrebno veliko dela in požrtvovanja, hvaležnosti je malo, uspeh pa je: »če ne iščemo sami sebe.«

Med odmorom so razdelili mnogo pokalov za različna prvenstva, katere STZ organizira za mladino in starino v smislu gesla: »Zdrav duh v zdravem telesu!«

Lovski pokal je letos dobil Jože Muhič, sledila sta mu A. Konje in F. Grmek.

Za goste v Trap streljanju je dobil pokal g. Miro Rak. Miro je podaril tudi prvi dobitek, »Stelco uro« za loterijo, katero so izvedli proti koncu večera, organiziral jo je pa J. Muhič.

Mlada dekleta, v slovenskih narodnih nošah, pevke društva (datje na str. 6)

Kanadski rojaki! Poročajte o društvenih in osebnih novicah v Ameriški Domovini!

pridelal odbor za koroške večere in poslal Družbi sv. Mohorja v Celovec, dobimo pa \$323.484.91. Tudi tukaj niso zabeležene dajatve, ki so jih posamezniki pošiljali v razne namene v razne kraje.

Por.

Otmar Mauser:

V E R A

*Blagoslova Tvojega obilje,
bil deležen sem v polni meri,
ko čez našo zemljo vrelo je nasilje,
in narod izpostavljen bil je rdeči zveri.*

*Neomajan v svoji sveti veri,
narod v Tvoje predal se je okrilje,
ko krvoloki so mu peli bilje,
in svobode prave zapahnili so mu dveri.*

Še živimo!

*Človeški duh ne da se umoriti,
čeravno tisoči so že strohnili,
ki nekdanj za Te in narod so živeli,
zato svoboda mora se vrniti.*

*Do zdaj življenje si mi ohranil
in poslanstvo moje mi je vse bolj jasno,
četudi moje bivanje na zemlji je samo začasno:
V svetu še naprej ime bom Tvoje branil!*

V Torontu, 21. januarja 1984, ob 7. obletnici smrti pesnika in pisatelja Karla Mauserja

OLIMPIJSKI DROBIŽ

LETHBRIDGE, Alta. - Danes je v Sarajevu zaplapolala olimpijska zastava in zagorel olimpijski ogenj v znak XIV. zimskih olimpijskih iger.

Kot poročajo, so vse tekmovalne naprave, stadion, skakalnici in tekmovalne proge pripravljene in s tekmovanji preizkušene v splošno zadovoljstvo. Edina težava je bila letošnje pomanjkanje večjih količin snega, ki pa je končno prvi teden januarja le pobelil Sarajevo in okolico. Gotovo je, da se bo kje kaj malenkostnega zataknilo, posebno, če ne bo dovolj snega in ga bodo morali na proge nanašati ali navoziti, v skrajni sili pa delati umeten sneg, kar vse ogromno stane. (Na enem od tekmovanj v Italiji in v Kranjski gori so potekale tekme na umetnem snegu in bile hudo ledene, v nezadovoljstvo večine tekmovalcev.

Prvič v Jugoslaviji

Prvič v športni zgodovini bodo zimske olimpijske igre v Jugoslaviji, v ponos pa tudi v ogromno delo v organizacijskih kot tehničnih nalogah. Mnogi deset tisoči se bodo zbrali na tekmah kot gledalci, mi pa bomo večini tekem lahko sledili na televiziji, ker jih bo ameriška družba ABC, preko nje pa druge, mednarodne družbe, prenašala. Za pravico neposrednega prenosa iger je ABC odštela Jugoslovanskemu olimpijskemu odboru 91 milijonov dolarjev. (Zanimiva primera: Za dovoljenje prenosa XV. zimskih olimpijskih iger, ki se bodo l. 1988 vršile v Calgaryju in njegovi okolici, se potegujejo vse tri ameriške televizijske družbe in je samo začetna pogodbeno cena 200 milijonov dolarjev!)

Čemur bomo mi sledili na

televiziji je stalo poldrugo leto dela in priprav v Sarajevu in okolici s številnim moštvom strokovnjakov, polaganja tisoče km kablov, stojišč in vse mogočih naprav, ker so tekmovališča od TV središča precej oddaljena.

V tekmah v alpskih disciplinah (smuk, slalom in veleslalom) bo verjetno največja konkurenca med Avstrijci in Švicarji, ki letos hudo uspešno pobirajo tekmovalne lavorike, sem pa tja pa bo kapnil mednje kak zastopnik drugih sodelujočih narodov (Kanadčan, Amerikanec, Italijan?)

Izgledi Jugoslovanov

Jugoslovansko izbrano olimpijsko moštvo bodo kot doslej v veliki večini sestavljali slovenski smučarji, katerih imena zasledujemo zadnji dve leti na mednarodnih tekmovanjih. Poleg že zadnja leta znanih Bojana Križaja in Borisa Strela, so se letos pojavili še drugi, ki so se skupaj s Križajem in Strelom s svojimi uspehi vrinili med prvo petnajstoro najboljših na svetu. To so Jure Franko, Jože Kuralt in Tomaž Cerkovnik. Tekmovalci so v slalomu in veleslalomu.

V istih dveh panogah bodo pa zastopnice Jugoslavije slovenska dekleta Nuša Tome, Anja Zavadlav, Mateja Svet in Polona Peharc.

Zanimivo je, da v kljub gorenjski oz. slovenski korajži nimajo v Jugoslaviji niti enega smukaša, ki bi se uvrstil v prvo stoterico svetovnega smuškega razreda, kot tudi nobene tekmovalke v smuku. Letos sta pa Bojan Križaj in Jure Franko po uspehih v tekmovanju za svetovni pokal po tekmah v slalomu in veleslalomu v prvi svetovni deseterici, kar je za

(dalje na str. 6)

KOLEDAR PRIREDITEV

V »Koledar« pridejo prireditve društev in drugih organizacij, ki objavljajo v »Imeniku društev« vsak mesec. Vključene so tudi prireditve, ki so v uredniškem mnenju koristne za našo skupnost.

FEBRUAR

17. — Slovenski doma za ostarele priredi večerjo s srečolovom 50/50 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Koktajli ob 6.30, večerja ob 7.30 zv. Ves prebitek namenjen Domu za ostarele.

18. — St. Clair Hunting and Rifle Club priredi Lovsko večerjo s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Igra Alpski sekstet.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi maškardo.

26. — Slovenska šola pri Sv. Vidu bo postregla s kosilom v farni dvorani od 11.30 do 1.30 popoldne.

MAREC

3. — Dramatsko društvo Lilija priredi nagradno maškardo v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

10. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi koncert z večerjo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igra Slogar orkester.

11. — Društvo Najsvetejšega Imena pri Sv. Vidu priredi vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami (pancakes and sausages) v farni dvorani, od 8. zjutraj do 1. popoldne.

24. — Slovensko-ameriški Primorski klub priredi večerjo s plesom v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

31. — Slovenski narodni dom priredi večerjo in program ob Domovi 60-letnici oziroma 70-letnici.

APRIL

1. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

7. — Pevski zbor Jadran priredi koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

14. — Fantje na vasi, Toronto, priredijo koncert v cerkveni dvorani na Brown's Line. Začetek ob 7. zv.

15. — Dramatsko društvo Lilija poda Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«, v Slovenskem domu na Holmes Ave.

28. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj pomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra orkester Veseli Slovenci.

MAJ

12. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Materinsko pro-

slavo v farni dvorani. Pričetek ob 7. uri zvečer.

13. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi Materinsko proslavo v šolski dvorani. Pričetek ob 3. uri popoldne.

20. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Materinsko proslavo.

27. — Društvo SPB Cleveland obhaja slovenski spominski dan za vse žrtve vojske in komunistične revolucije s sv. mašo ob 11.30 pri Lurški votlini na Chardon Rd.

28. S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Spominski dan proslavo.

JUNIJ

3. Otvoritev Slovenske pristave.

16. in 17. — Tabor DSPB Cleveland poda spominsko proslavo za vse pobite slovenske domobrance, četnike in vse žrtve komunistične revolucije, na Orlovem vrhu Slovenske pristave.

24. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

24. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi prvi piknik v Triglavskem parku.

JULIJ

8. — Misijonska Znamkarska Akcija ima piknik na Slovenski pristavi.

13., 14. in 15. — Poletni festival pri Sv. Vidu.

22. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi misijonski piknik v Triglavskem parku.

29. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

12. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi. Igra Toni Klepec orkester.

19. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi drugi piknik v Triglavskem parku.

SEPTEMBER

15. — Slovenska folklorna skupina Kres priredi program slovenskih narodnih in umetnih plesov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

16. — Oltarno društvo fare Sv. Vida priredi kosilo v dvorani pri Sv. Vidu.

16. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

23. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

23. — Slovenska folklorna skupina Kres ponovi program slovenskih narodnih in umetnih plesov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

29. in 30. — Ohajska KSKJ federacija praznuje 90. obletnice ustanovitve KSKJ, v avditoriju pri Sv. Vidu.

Kanadska Domovina

Iz lovske torbe...

(Nadaljevanje s 5. str.)

Mavrica, so zapele slovenski pesmi »Na zeleni gori« in »Kazen«.

Pozdrav iz Slovenije je izročil Kamničan Frank Vrhovnik s svojo solo pesmijo »Prelepa Gorenjska«.

Skratka, bilo je lepo, ne vem le, če bo še tako!

Preteklo soboto so imeli svoj banket SHAC, slovenski lovci iz Allistona, v cerkveni dvorani na Brown's Line.

Prav tako je bil preteklo soboto sestanek lovskih društev SHAC, Planica, STZ, Jelen iz Kitchenerja in St. Clair lovskega kluba iz Clevelanda, v cerkveni dvorani na Brown's Line.

Cross Country tekme:

V nedeljo, 19. februarja, priredi STZ tekmovanje v smučarskem teku - Cross Country - na Grmekovi farmi v Mt. Albertu. Vabimo vse staro in mlado. Snega je več kot v Sarajevu, gužve pa ne bo, kakor bo v Bosni. Pridite! Za informacije pokličite tel. 261-6383.

Borut

Dopisujte v Ameriško Domovino, sporočajte o rojakih v svojih naselbinah!

30. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, Wis. priredi Vinsko trgatev v Triglavskem parku.

OKTOBER

6. — Fantje na vasi priredijo 7. letni koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 7. uri. Za ples igra Alpski sekstet.

20. — Tabor DSPB Cleveland prireja svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.. Za zabavo in ples igra orkester Veseli Slovenci.

20. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

21. — Občni zbor Slovenske pristave.

NOVEMBER

3. — Štajerski klub priredi veselo Martinovanje v dvorani sv. Vida. Igrajo Veseli Slovenci.

10. — Belokranjski klub priredi Martinovanje v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

10. — Pevski zbor Jadran priredi svoj jesenski koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

11. — Slovenska šola pri Sv. Vidu se spominja 25. obletnice smrti dr. Gregorija Rožmana.

16., 17. in 18. — Novemberfest pri Sv. Vidu.

OLIMPIJSKI DROBIŽ...

(Nadaljevanje s 5. str.)

malo Slovenijo izreden uspeh.

Največ upanj za doseg olimpijske medalje ima smučarski skakalec Primož Ulaga, ki je doslej na 8 mednarodnih tekmah (vseh za svetovni skakaški pokal je 9) enkrat zmagal, bil dvakrat drugi in nekajkrat v prvi petnajstori. S svojimi dolgimi skoki in izredno tehniko je dosegal rezultate, s katerimi je prodril prav v vrh svetovnega skakaškega športa in je trenutno 3. najboljši smučski skakalec na svetu.

Imen smučskih tekačev iz Jugoslavije ne vem, ker je na splošno težko slediti poredkim poročilom s teh tekem, kjer navadno omenjajo največ le 15 prvih. Med temi pa že desetletja ni nobenega naše krvi.

Naslednjih 12 dni bomo gledali tekme najboljših tekmovalcev na snegu in ledu in držali fige za slovenske tekmovalce, ki bodo z rezultati, kakršnokoli že, z upanjem polnimi uspehi kronali svoje večletne priprave in napore.

Ker bodo prihodnje XV. zimske olimpijske igre v Calgaryju - 200 km severno od nas - je kanadski olimpijski odbor poslal seve v Sarajevo svoje zastopnike, 28 kalgarijskih organizatorjev pa bo celo pomagalo organizatorjem tam in pri tekmovanjih, s tem pa dobili dober in koristen vpogled v organizacijo in izvedbo številnih tekmovanj. Kanado bo zastopalo 66 zimskih športnikov in 61 uradnih državnih in albertskih zastopnikov in opazovalcev.

V Jugoslaviji so izdali propagandni film »Sarajevo vas pričakuje«, ki pa nas tule v južni Alberti ni dosegel. Celotno propagandnega materiala (člankov in prospektov) je zelo malo in le turistična podjetja oz. potovalne agencije ponujajo poredke »potovalne pake-

te«, ki vključujejo vožnjo, hotele in gotovo število vstopnic za različna tekmovanja, ki pa jih družbe same izbirajo in določajo, torej vse bolj kot smo doma rekli »srečo v žaklju«. Cene so med 1600 in 1800 dolarjev.

Tako bomo pravzaprav še najbolje prisostvovali olimpijskim igram iz osrčja bosanskega Sarajeva v komodnem naslanjaču pred TV zaslonom! Gotovo je, da bomo tako videli večino potekov tekmovanj in vse zmagovalce in poslušali njihove opombe, težave in navdušenja. In to vsak dan po nekaj ur, brez drenjanja, na gorkem in zastonj!

Pak

Davki, davki...

Ustanova Tax Foundation Research je na podlagi statističnih podatkov državne davčne uprave - Internal Revenue Service - prišla do zaključka, da je v letu 1981 polovica ameriških davkoplačevalcev plačala 93% od vsega skupnega zveznega dohodninskega davka.

Tistih 10% davkoplačevalcev, ki so na vrhni lestvici dobrih zaslužkov, je plačalo povprečno vsak po \$14.519 zveznega dohodninskega davka; 50% davkoplačevalcev, ki so zaslužili manj kot \$14.000 na leto, je leta 1981 plačalo povprečno po \$450 letnega dohodninskega davka.

Ali lahko pomagate?—

Tiskarna Ameriška Domovina potrebuje čiste, bombažaste cunje. Uporabljamo jih za čiščenje novega tiskarskega stroja. Lahko jih prinesete v našo tiskarno na 6117 St. Clair Ave. Hvala lepa!

Grdina Pogrebna Zavoda

531-6300
431-2088

17010 Lake Shore Blvd.
1053 E. 62nd St.

Grdina Trgovina S Pohištvom

531-1235

15301 Waterloo Rd.

“SLOVENIA RADIO PROGRAM”

HEARD COAST TO COAST
3 till 4 on Saturday afternoons E.S.T.
on N.B.N. Cable TV systems.

PAUL M. LAVRISHA
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, Ohio 44119

CRNGROB

II.

Pri kosilu so hoteli, da bi sedela Minka na častnem mestu. Minka je to odklonila češ:

»Tam je mesto mojega očeta. Njemu se imam zahvaliti, da sem živa, njemu in mami, da sem dočkala 17 let.«

Sedla je med Petra in Štefana. Samo Minka in Peter sta vedela, zakaj ji je bil tisti sedež najljubši. Bila je poleg Petra! Če sta le mogla, sta se pod mizo prijela za roke.

Peter jim je moral povedati, kako živi na Dunaju, kje stane, kje se hrani, kam hodi na sprehod. Tudi cesarja je že videl. Šel je z univerze, ko se je pripeljal z adjutantom v kočiji po Ringu. Moški so sneli klobuke, ženske so se priklonile.

»Dunaj je res lepo mesto. Toda če hočeš uživati vse njegove lepote, moraš imeti veliko denarja. Tega pa noben slovenski študent nima.«

Kasneje je vprašal Štefana: »Štefan, ali bi ti šel naslednjo nedeljo na Lubnik. Minka ni bila še nikoli tam. Rada bi šla in midva ji bova pokazala čudovit razgled. Odšli bi po 8. maši pri kapucinih. Tudi za tebe in Minko bo tako najboljšje. Vama ne bo treba tako zgodaj vstajati in iti k zgodnji maši na faro.«

»Ne vem, kako bo v nedeljo. Popoldne imamo sejo prosvetnega društva, ki se je skoraj moram udeležiti..... Minka bo v dobrih rokah, tudi če jaz ne grem. Vprašaj mamo za dovoljenje!«

Minka je ves čas molčala. Čim je slišala, da se bodo dobili s Petrom pri kapucinih, je sklenila, da bo šla k jutranji maši na faro, a nato domov in po zajtrku h kapucinom. Hotela je iti k sv. obhajilu.

Mama je takoj dala dovoljenje.

Po maši so se dobili pred cerkvijo. Minka je ostala v cerkvi kar zadaj, ker je že bila pri obhajilu na fari. Prosila je Boga, da bo njihova pot brez nesreč – in prvič – da bi njena ljubezen do Petra in Petrova ljubezen do nje nikoli ne ugasnili.

Štefan ni mogel iti, Lojze pa je pripeljal s seboj svojo punčko, Hartmanovo Anico. Minka jo je poznala, ker je bila eno leto pred njo na šoli in slovela za eno najlepših Ločank.

Ko jo je Peter zagledal, bi jo najrajši takoj objel in poljubil, a se je obvladal zaradi ljudi, ki so prihajali iz cerkve. Bila je tako srčkana! Imela je belo bluzo, športno krilo, volnene dokolenke in športne čevlje.

Ko so se za gradom pospel na ravnico, je poiskal njeno roko in jo spustil šele, ko ni bilo več mogoče korakati vstric.

Ob enajstih so bili že na vrhu.

»Jedli bomo opoldne, ali ne? Prav nikamor se nam ne mudi. Doli bomo hitro. Tako je lepo, da bi najrajši ostal tukaj do noči,« je rekel Peter, ko so sedli na vrhu v travo.

Ko so se odpočili, so vstali in zaradi Minke in Anice, ki sta bili prvič na vrhu, opazovali prav po načrtu bližnje in daljnje kraje. Minka je bila presenečena, ko je razločila sredi visokih, košatih dreves streho rodne hiše.

»Pozimi bodo drevesa gola. Iz svoje sobe boš videla vrh,« ji je razlagal Peter.

Spomnil se je, kolikokrat je opazoval to streho in kako je v zgodnji pomladi celo razločil okna Minkine sobe.

Opoldne so sedli. Dobre mamice so jih založile z vsemi dobrotami. Vsega je bilo preveč.

Ko so pojedli, sta šla Lojze in Anica v gozd po mlaj, da ga obesita na že pripravljeno deblo. Minka je pa zehnila...

»Minka, Minka, ti si zaspala! Zaspala na vrhu Lubnika in v tako lepi družbi!« se je šalil Peter, jo stresel in potegnil k sebi.

»Kaj je, Minka? Ali si samo trudna ali tudi zaspala? Kdaj pa si vstala?«

»Ob tričetrt na pet!« je zašepetala.

»Zakaj pa tako zgodaj? Lahko bi spala do sedmih!«

»Šla sem k sv. obhajilu na fari,« je sramežljivo odgovorila.

»Ti moja pridna punčka, moj zlati angeljček! Tako si bila pridna!... O, kako te imam rad! Pa te res nisem vreden!«

Pobožal jo je po licu, poljubil, potegnil k sebi in rekel:

»Leži v travo, položi glavo na moje naročje in zaspi! Čez pol ure boš zopet budna in sveža. Nikamor se nam ne mudi.«

Storila je, kakor je rekel, in takoj zaspala.

Petra so začele boleti noge, ker je ves čas sedel nepremično, da bi ne zbudil Minke. Čez čas je segel po nahrbtniku, stlačil vanj suknjič in ga položil pod Minkino glavo. Nato je previdno umaknil svoje noge. Ni se zbudila. Ko sta se Lojze in Anica vrnila, ju je prosil, da ne govorita na glas, da bi je ne zbudila. Povedal jima je, da je vstala že ob 3/4 na 5. Ni pa povedal zakaj.

Minka je spala eno uro. Peter jo je neprestano opazoval. Kako je lepa tale moja punčka! Spi kakor angeljček! Tako je še nedolžna! Moram čuvati nad njo!

Medtem sta se Lojze in Anica po svoje zabavala. Čez eno uro se je Minka zbudila.

»Minka, eno uro si spala! Spala na vrhu Lubnika, namesto da bi občudovala našo ljubo deželo – loške hribe z Blegašom in Ratitovcem, Sorško polje, sivi Kranj, pisano Loko. Če boš komu povedala, da si na vrhu Lubnika spala, se ti bo smejal. Za kazen boš morala še enkrat z menoj na Lubnik,« se je šalil Peter.

»O, prav rada bom šla še enkrat! Toda to ni nobena kazen! To bi bila nagrada! O,

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. MED SLOVENCMI

Srečanja sv. očeta s pranečakom Ivana Trinka Valentinom, dr. E. Čenčičem in slovenskimi beneškimi kano- niki zlatomašniki V. Bertigom, P. Guionom in msgr. dr. A. Cracina (zakrit). (splošna avdience 7.IX.1983)

moj Peter, kako te imam rada!« je odgovorila, vstala, poljubila Petra in rekla:

»Poljubi me! Obljubljam ti, da ne bom nikoli več zaspala v tvoji družbi.«

Peter jo je poljubil.

Nato sta sedla k Lojzetu in Anici. Anica jo je pozdravila:

»Dobro jutro, Minka! Vide-la sem, da si dobro spala.«

»Oprostita! Ni bilo prav, da sem zaspala. Toda bila sem res trudna in potrebna spanja. Ne zamerita!«

»Kaj bi zamerila! Prav si storila.«

Sedeli so na vrhu in gledali v dolino pod seboj. Od Križne gore, Planice, Sv. Jošta do Save; od Save do Osovnika in Lubnika se je razprostirala zemlja, ki so jo gorko ljubili. Tu so se rodili, živeli in umirali njihovi predniki več stoletij. Poznali so vse vasi in vse hiše v bližnjih vaseh. Bili so potomci starih družin nekdanjega loškega gospodstva. Imeli so nemška imena, a so bili zavedni Slovenci.

Lojze je povedal, kaj sta s Petrom na svojih planinskih turah doživela. Najlepši spomin iz teh tur pa je bilo njuno srečanje z dr. Janezom E. Krekom. Šla sta na Ratitovec. Na poti sta zvedela, da je dr. Krek na počitnicah na Prtovču. Na povratku sta se ustavila pred hišo, v kateri je stanoval. Gospodinja je ravno pometala okoli hiše.

»Ali je dr. Krek doma? Ali bi ga mogla videti?« sta vprašala.

»Kar notri pojdit! V hiši sedi za mizo in se pogovarja z mojim možem.«

Potrkala sta. Na kmetih navadno niso trkali. Ko sta slišala: »Kar naprej!« sta vstopila, se opravičila, da ga motita in se predstavila.

»Tako, tako! Lepo! Dva slovenska Bavarca! Bavarsko ime in slovensko srce! Prava Ločana!« ju je pozdravil in prosil, da sedeta.

Govorili so o študiju in življenju na Dunaju, o slovenskih problemih in loških posebnostih.

»Tri stvari moramo ohraniti, ako hočemo kot narod obstati: vero, narodno zavest in gospodarsko neodvisnost. Za ohranitev teh se borim s svojim prosvetnim, političnim in gospodarskim delom. Vi Ločani, te stvari že imate. Še več! Med vami ni nemškutarjev. Sodeč po napisih na trgovinah, bi mogel misliti, da si v nemškem mestu. Ziherli, Thalerji, Homani, Omani, Kasma-ni, Deisingerji, Hafnerji, Trilerji, Pecherji – vsi zavedni Slovenci. Bog naj živi Loko še nadaljnjih tisoč let! Na vas mladih je, da te stvari ohranite!« jima je govoril Krek.

Govorili so dve uri. Dr. Krek je oba očaral s svojim idealizmom in optimizmom ter logiko svojih razglabljanj. Postala sta njegova verna učenca.

Do štirih so ostali na vrhu. V dolino so se spuščali po isti poti, po kateri so prišli. Pod Gabrovim so se ločili. Lojze in Anica sta šla naravnost v Loko, Peter in Minka pa po bližnjici na faro.

Predno sta stopila iz gozda, sta se še enkrat objela in poljubila.

Peter je ostal pri Hafnerjevih na večerji.

Ko je odhajal, ga je Minka spremila do vrat. Na vratih ga je objela, poljubila in rekla: »Hvala, Peter!«

Odtlej je hodil Peter redno k Hafnerjevim. Večkrat je pripeljal s seboj mlajša brata, da sta se mogla igrati na vrtu, gledati kravice in občudovati konje. Včasih je šla z njimi tudi mama.

Vsi so vedeli, da se Peter in Minka ljubita.

Nekaj tednov po izletu na Lubnik, je mama vprašala Minko:

»Zdi se mi, da imaš Petra rada.«

»Pa še kako! In Peter ima mene rad,« je odgovorila.

»Le pridna bodita in Bog vama bo pomagal, da bosta nekoč srečna mož in žena,« je rekla mama.

Ko je to povedala očetu, je ta rekel:

»Jaz to že dolgo vem. Saj ne moreta skriti! Peter je pošten fant in Minka je zlata vredno dekle. Rajši vidim, da ljubi Petra, kakor da bi se zaljubila v kakega fičfiriča, ali da bi hodili pod njeno okno ponoči fantje, ki jih ne poznamo. Ko bodo vedeli, da je oddana, ji bodo dali mir!«

Zadnji četrtek pred odhodom na Dunaj sta šla Peter in Lojze s svojima deklicama v Crngrob. Po maši so šli vsi trije okoli oltarja in molili pred glavnim oltarjem. Čez nekaj časa je Lojze zašepetal Petru, da gresta z Anico v stolp in da naj prideta za njima.

Cerkev je bila že prazna. Peter je prijel Minko za roko in rekel:

»Minka, pred obličjem Sv. Device ti obljudbam večno zvestobo. In Ti?«

»Peter, tudi jaz ti obljudbam, da ti bom zvesta do zadnje ure svojega življenja.«

Nato je Peter molil in Minka je za njim ponavljala:

»Sv. Devica, blagoslovi naju! Izprosi nama milost, da bova svojo obljudbo zvestobe držala, dokler naju smrt ne loči. Ne zapusti naju! Stoj nama ob strani danes in vekomaj!«

Minkino lice je žarelo od blaženosti. Petru je obljudila zvestobo! Zanj ni bilo na svetu nič lažjega od tega!

Kleče je Peter objel Minko in jo poljubil. Ostala sta objeta... in Marija je gledala nanju iz oltarja.

(Dalje prihodnji torek)

Z K

Oglašujte v Ameriski Domovini! S tem boste pomagali sebi in tudi našemu listu!

ANDREJ KOBAL

SVETOVNI POPOTNIK PRIPOVEDUJE

(nadaljevanje)

V najbolj kritičnih časih zalaganja Moskve s takimi neprecenljivimi informacijami je Sorge zmanjšal krog sodelavcev. Z Vukeličem in Ozakijem je deloval kot trojka in se sestajal z njima v Lohmeyerjevem hotelu. Sestanki so morali biti vedno bolj naskrivaj zaradi policije. Lohmeyerjeva vdova mi je rekla, da sta se Vukelič in Sorge zaradi »popivanja in igranja kart« zaprla v posebno sobo.

Oktober 1941 se je to delovanje končalo. Sorge je sporočil Moskvi, da želi premestitev in bi bil od tedaj naprej bolj koristen, če bi ga nastavili v Nemčiji. In tedaj so Japonci našli sled za špijoni.

Odgovoren za propad mreže je bil vodilni član japonske komunistične stranke Itu Ricu. Po aretaciji je izpovedal ter imenoval druge komuniste, med njimi žensko po imenu Kitabajaši. Ta je že pred leti »odpadla« od stranke zaradi varnosti pri službi za Sorgeja.

Policija jo je opazovala in končno aretirala. »Jaz nisem, Mijagi je špijon,« se je izgovarjala. V stanovanju slednjega je policija našla angleški prevod ukradenega tajnega dokumenta. Mijagi se je poizkusil rešiti s samomorom. Ko je priznal, je rekel, da je delal za Ozakija.

Kaj takega mu policija ni hotela verjeti: Ozaki je bil pač bližnji prijatelj ministrskega predsednika. Nekdo pa se je čudil, zakaj je Ozaki imel toliko stikov s tujci in še posebno s Sorgejem. Aretirali so ga in priznal je vse. Princ Konoje je moral sramotno odstopiti kot ministrski predsednik in Sorge je bil aretiran, takoj za njim pa Vukelič.

Sorge je nekaj časa vztrajal, da je vse skupaj gorostasna laž. Utemeljeval je, da je veren član nacistične stranke. Nemški poslanik je hitel na zunanje ministrstvo protestirat, da morajo navdušenega nacista takoj osvoboditi.

Toda istočasno sta bila aretirana tudi Vukelič in Klaus, ki sta vse priznala. Največji udarec je bil seveda za Hitlerjevo poslaništvo, ko je Sorge izpovedal svoje delovanje in izjavil, da je po činu polkovnik Rdeče armade in odgovorni vodja špijonske mreže v prid Moskvi.

Izpraševanje je trajalo osem mesecev. Aretiranih je bilo petintrideset članov mreže. Japonsko časopisje do leta 1952 ni natisnilo vrste o škandalu; javnost pa je vseeno zvedela. Sodba je bila tajna in kratka, izvršitve pa so se odlašale zaradi nadaljnjih preiskovanj.

Sorge in Ozaki sta končala na večalnih 7. novembra 1944. Vukelič in Klaus sta umrla v ječi, drugi, obsojeni na do smrtne ječe ali na dolga leta, so bili osvobojeni, ko se je vojna končala.

Zaostalo pleme Ainu

V juliju leta 1951 sem se podal z družino na desetdnevni izlet na oddaljen, velik, a manj obljuden otok Hokkaido. Prevozili smo več kot tisoč milj, z vlakom preko mesta Sendaj in severnega dela države do pristaniškega kraja Aomori, nato z ladjo čez zalive in morsko ožino Hakodate in spet z vlakom do glavnega mesta Sapporo. Tu nam je bil na razpolago avtomobil za prevoz v narodni park Šikoču in v tamkajšnje zdravilno kopalniško letovišče Jozankej.

Nobeden v družini ni bil potreben ali željan plavati v vročih mineralnih vodah, ki v ta oddaljeni kraj privabijo iz zdravstvenih razlogov tisoče Japoncev z južnih otokov. Vendar smo ostali tam več dni. Takih naravnih čudes, ko so v obsežnem parku Šikoču, ni videti drugod po svetu.

Prve dni sem se torej vozil na kratke izlete v gričevje, ki se je po zaslugi vladnih odredb za obvarovanje narave spremenil v ogromen zoološki vrt.

Med zvermi v hosti prevladuje rjavi medved in po goličavah je opaziti črede srn in večjih rogatih živali, ki se ne plašijo. Lovcem je park zaprt.

Prebivališč tod ni razen izletniškega mesta s hoteli, kopalnišči in trgovinami za turiste. Po dolinah ob kristalno čistih jezerih je tu in tam stanovanje za stražarje in oskrbnike parka ter hišice za krov in prvo pomoč izletnikom v potrebi.

V hotelu so mi dali skrbna navodila, kod in kako naj vozim. Zelo resno so mi svetovali, naj se izogibam potov v dolino vulkanskih vrelcev. Ko sem torej pripeljal vrh slemena nekega hribovja, odkoder je sicer vodil kolovoz v nižine na drugi strani, sem parkiral na razglednem prostoru.

Iz globoke in široke doline pod nami, vodeče v daljavo, kolikor je segalo oko, je na stoterih mestih bruhalo iz tal vrelo voda. Tik pod nami sta bili dve jezera kropa; gornje je vrelo in se tako prelivalo v spodnje. Površina je bila komaj vidna, ker je pogled kvarila para, ki je neprestano menjavala smer, kakor da jo preganja divja burja.

Val za valom pare se je vzpenjal navzgor in izginjal, da se je za trenutek nudil pogled na kipeče valove jezerske površine. Z reber gričev ob dolini so prhali v zrak vrelci naravnih vodometov. Iz doline je do nas vsak trenutek zavel topli vzduh po žveplu in lužnihah. Vzlic neprijetnemu smradu je bilo težko zapustiti visoko sleme.

Doré, ki je slikal Dantejev »Pekel«, bi ne mogel najti bolj primerne vzorca; popolna pustinja, v kateri se premika samo ognjena lava s kropom in vročinsko paro. Sivo in okajeno skalovje med vrelci ob robovih doline je nudilo oblike pravljичno zakletih velikanov.

Ne vem imena vulkanski dolini. Domačina nejaponskega rodu ji pravijo v svojem jeziku »pekel«. Nikjer drevesca ali drugega zelenja do sredine gorovja; od tam pa proti vrhu v ravni črti nad dolino kakor okvir nad pustinjsko naravo gosta temnozeleno šuma borovcev.

Bil je lep dan, brez oblaka na sinjem nebu. Nad zelenimi vrhovi v daljavi se je belila konica davno ugaslega vulkana, ki se menda imenuje Usar. Po obliki in snežnem pokrivalu je tako podoben gori Fuji, da nazivajo vrh tudi s tem imenom. In nad njim, kakor nad velikanom na jugu, ždi v jasnem dnevu vororaven oblak.

Otok Hokkaido ima še dva druga narodna parka brez naselij, razen središčnih hotelov za turiste in koč za oskrbnike. V vsakem teh parkov z jezeri in vulkanskimi hribovi so zdravilišča z mineralnimi toplimi vrelci. Nismo jih obiskali; prevozili smo cel dan proti vzhodu do bregov, odkoder se vidi otok Šikotan, ki je odcepek Kurilov in še japonska last.

Na drugem izletu sem vozil proti severu do ribiškega nase-

lja. Od tam se za morsko ožino vidi Sahalin, ki od druge svetovne vojne dalje cel pripada Sovjetski zvezi. Prenočevati je bilo treba v skromnem, a udobnem domu med ribiči. Obsežna vas je očitno dobro uspevala ne samo od lova rib in rakov. Iz pripovedovanja sem sklepal, da so se mnogi ukvarjali s tihotapstvom. Prebivalci južnega Sahalina so namreč Japonci. S temi so sodelovali, prevažali zanje vtihotapljen blago in s čolni ponoski pomagali ubežnikom iz Sovjetske zveze.

Trgovci in obrtniki, ki so pod novim režimom izgubili imetje, in profesionalci so tedaj množično zapuščali Sahalin, da si poiščejo prostost in preživljanje v novi domovini med ljudmi svojega plemena.

To prepovedano preseljevanje na Daljnem Vzhodu ni bilo v bistvu nič drugačno od vala izseljeništvaja iz vzhodne Evrope na Zahod. Čeprav pobeg

pomeni tveganje med življenjem in smrtjo, ljudje bežijo, kjer le morejo, da bi bolj svobodno dihali.

Na prebivalcih Hokkaida je opaziti večjo plemensko mešanico kot pa na južnih otokih Honšu, Šikoku in Kjušu, ki skupno sestavljajo japonsko državo. Tod prevladujeta dva izrazita tipa, razlikujoča se v rasti in obraznih potezah. Poleg teh se tu in tam v Hokkaidu opazi druga plemenska primes, očitno Ainu.

Antropologi ugotavljajo, da se je na otoku prvotno preživljal pritlikav »jamski človek«. Pred tisočletjem je s Kurilkega otočja vdrlo bojevito pleme po imenu Ainu. Praprebivalci so bili pobiti in rod Ainu je zavzel ne samo Hokkaido, temveč severno polovico Japonske, ki se je tedaj nazivala Jezo.

(se nadaljuje)

The Holy Family Society of the USA

ONE FAIRLANE DRIVE, JOLIET, ILL 60434

Since 1914...

The Holy Family Society of the U.S.A. has been dedicated to the service of the Catholic home, family and community. For half-a-century your society has offered the finest in insurance protection at low, non-profit rates to Catholics only.

LIFE INSURANCE • HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE

Historical Facts

The Holy Family Society is a society of Catholics mutually united in fraternal dedication to the Holy Family of Jesus, Mary and Joseph.

Society's Catholic Action Programs are:

1. Scholarships for the education of young men aspiring to the priesthood.
2. Scholarships for young women aspiring to become nuns.
3. Additional scholarships for needy boys and girls.
4. Participating in the program of Papal Volunteers of Latin America.
5. Bowling, basketball and little league baseball.
6. Social activities.
7. Sponsor of St. Clare House of Prayer

Družba

sv. Družine

Officers

President.....	Joseph J. Konrad
First Vice-President.....	Ronald Zefran
Second Vice-President.....	Anna Jerisha
Secretary.....	Robert M. Kočevhar
Treasurer.....	Anton J. Smrekar
Recording Secretary.....	Nancy Osborne
First Trustee.....	Joseph Sinkovec
Second Trustee.....	Frances Kimak
Third Trustee.....	Anthony Tomazin
First Judicial.....	Mary Riola
Second Judicial.....	John Kovas
Third Judicial.....	Frank Toplak
Social Director.....	Mary Lou Golf
Spiritual Director.....	Rev. Lawrence Grom, O.F.M.
Medical Advisor.....	Joseph A. Zalar, M.D.

FUNERAL HOME

Dostojanstvena postrežba po zmerni ceni

Jedilne in družabne sobe na razpolago

28890 Chardon Rd., Willoughby Hills

(1 Block East of Bishop Rd.)

585-5100

Susan Zak Cosic - Funeral Director